

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

II INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE
«Modern Approaches to Problem Solving in
Science and Technology»

Collection of abstracts

November 15-17, 2023
Warsaw,
Poland

UDC 01.1

II International scientific and practical conference «Modern Approaches to Problem Solving in Science and Technology» (November 15-17, 2023) Warsaw, Poland, International Science Unity. 2023. 482 p.

The collection of abstracts presents the materials of the participants of the International scientific and practical conference «Modern Approaches to Problem Solving in Science and Technology»

Kyiv National Linguistic University
National University of State Tax Service of Ukraine
Classic Private University
Kharkiv National Medical University
Lviv National Environmental University
Kryvyi Rih State Pedagogical University
Borys Grinchenko Kyiv University
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
Academy of Labour, Social Relations and Tourism
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
State University "Uzhhorod National University"
Zhytomyr Ivan Franko State University
Uman National University of Horticulture
National University of Ukraine on Physical Education and Sport
Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav
Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University
Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy
Poltava State Medical University
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
"KROK" University
Kherson State University
Dnipro Applied College of Energy and Information Technologies
Flight Academy of the National Aviation University
Kherson state agrarian and economic university
Khortytsia National Educational and Rehabilitational Academy
State University Of Trade And Economics
Prydniprovaska State Academy of Civil Engineering and Architecture
Koretsky Institute of State and Law of the National Academy of Sciences Ukraine
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

Kherson national technical university
Dragomanov Ukrainian State University
Dnipro State Agrarian And Economic University
Kyiv National University of Construction and Architecture
Odessa National Medical University
University of Customs and Finance
Odessa National Economic University
Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine
Donetsk National Technical University
Dnipro Technological University "STEP"
Polissia National University
Alfred Nobel University
National University of Food Technologies
The National Academy of Statistics, Accounting and Audit
Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University
Bukovinian State Medical University
V.N. Karazin Kharkiv National University
National Aviation University
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University
Ukrainian Engineering Pedagogics Academy
National Aerospace University "Kharkiv Aviation Institute"
Vinnytsia National Agrarian University
Zhytomyr Polytechnic State University
Dmytro Motomyi Tavria State Agrotechnological University
National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic Mariupol State University
National University of Kyiv-Mohyla Academy
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Vasyl' Stus Donetsk National University
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv
"National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

CONTENTS

SECTION: AGRICULTURAL SCIENCES

- Скорик В., Симоненко Н.**
ВПЛИВ ПОПЕРЕДНИКА І СИСТЕМ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ
ГРУНТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ЦУКРОВОГО БУРЯКУ..... 19
- Чернишов І.В.**
ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ГРИБІВ ГЛИВА В ПРИСАДИБНИХ
І ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ ЯК ЕЛЕМЕНТ
ВІДНОВЛЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА
ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ..... 25
- Сворак М.Л., Павкович С.Я., Огородник Н.З., Дудар І.Ф.**
ПОЖИВНІСТЬ НАСІННЯ РІПАКУ ОЗИМОГО ЗАЛЕЖНО ВІД
СОРТУ 27
- Гайдаш О.Л., Бондар О.В.**
ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИЧИН ТА ЗАПОБІГАННЯ ТРАВМУВАННЮ
НАСІННЯ КУКУРУДЗИ НА ЕТАПАХ ПЕРВИННОГО
НАСІННИЦТВА 30
- Stryzhak T.A., Hodnieva V.S., Martyniuk I.M.**
HISTORY OF MULARD, CHARACTERISTICS AND PROSPECTS OF
CULTIVATION IN UKRAINE..... 33
- Korobko A.A.**
INFLUENCE OF SEED INOCULATION AND NUTRITION ON THE
GROWTH AND DEVELOPMENT OF SOYBEAN PLANTS..... 35
- Герасимчук Л.В.**
ВИРОБНИЧІ ПОТУЖНОСТІ ТОВ «ЗЕРНОПРОМ АГРО» ЯК ЛАНКИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ..... 38

SECTION: ARCHITECTURE AND CONSTRUCTION

- Vasylenko V.M., Ziemtsova P.O.**
BIONIC FORM AND BIO-TRANSFORMED STATIC ELEMENTS IN
INTERTERIOR DESIGN..... 41

Лиманець В.А., Хараборська Ю.О. ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ ЛІТНІХЛЮДЕЙ В УКРАЇНІ.....	43
---	----

Шебек Н.М., Трохименко Ф.С. ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ НА ПІДТОПЛЮВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ.....	46
---	----

Шебек Н.М., Парфенюк Г.С. ПРИНЦИПИ АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ АДАПТИВНИХ ПОСЕЛЕНЬ.....	51
--	----

SECTION: ART HISTORY

Vasylenko V.M., Zientsova P.O., Kukosh Y.S. THE COMPOSITION OF APPLYING A PRINT TO TEXTILE MATERIALS FOR INTERIOR DESIGN.....	56
--	----

Павлова А.В. МОНОХРОМНА ГРАФІКА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОБРАЗОТВОРЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ ПАЛІТРИ ВІРШОВАНОГО ВИДАННЯ.....	58
--	----

SECTION: AUTOMATION AND ROBOTICS

Чумак Л.І., Гаращенко І.К. ОПТИМІЗАЦІЯ РЕЖИМУ СУШІННЯ ДЕРЕВИНИ.....	60
---	----

Borodin M., Dolhoierova K., Dzhuma L., Sereda O. METHOD OF IDENTIFICATION OF AERODROME RUNWAY LIGHTS WITH THE USE OF UNMANNED AERIAL VEHICLE.....	63
--	----

SECTION: BIOLOGY

Zhukov Yu.I., Roman L.G., Sidashova S.O., Kirovich N.O. GRAY UKRAINIAN CATTLE - AN IMPORTANT COMPONENT BIODIVERSITY OF THE FAUNA OF EUROPE.....	68
--	----

SECTION: BOTANY AND FORESTRY

Ананьєва Т., Ключник В.
ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА В
ОБУХІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(УКРАЇНА)..... 71

SECTION: CHEMISTRY

Невмержицька Г., Чайка М., Чумак В., Камінський О., Панасюк Д.
ВПЛИВ ДИМЕТИЛФОРМАМІДУ НА ХІМІЧНЕ РОЗЧИНЕННЯ Cd1-
XHgXTe У ВОДНИХ РОЗЧИНАХ K₂Cr₂O₇ – HBr – ДМФА..... 74

Римар О., Чайка М., Денисюк Р., Камінський О., Панасюк Д.
ЗАКОНОМІРНОСТІ ФОРМУВАННЯ ПОЛІРОВАНОЇ ПОВЕРХНІ
МОНОКРИСТАЛІВ CdTe ДЛЯ НАПІВПРОВІДНИКОВОЇ
ЕЛЕКТРОНІКИ..... 76

Камінський О., Денисюк Р., Чайка М., Панасюк Д.
ФОТОКАТАЛІТИЧНА АКТИВНІСТЬ ГІДРОКСИПАТАТИТУ,
СИНТЕЗОВАНОГО ЗОЛЬ-ГЕЛЬ МЕТОДОМ..... 78

Pesaroglo O.G., Pozharytskyi O.P., Beldii M.G.
PARTICULARITIES IN THE AGRARIAN STUDENTS TRAINING
WITHIN THE CHEMICAL DISCIPLINES CYCLE IN THE MODERN
EDUCATION SYSTEM..... 80

SECTION: COMPUTER ENGINEERING

Щербаков С., Хрипко С.
ВИКОРИСТАННЯ СТРУКТУРИ ОБЕРТАННЯ КАПІТАЛУ В МЕРЕЖІ
БЛОКЧЕЙН..... 82

Гусак О., Фестич Д.
ДОСВІД СТВОРЕННЯ СЕРВІСУ СИНХРОННОГО ПЕРЕГЛЯДУ
ВІДЕО 87

SECTION: ECONOMY

Пархаєва Н. В., Шудрук Д. Р.
ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО
СТАНУ..... 89

Булгакова К.В., Олійник А.А. THE INFLUENCE OF INTERNATIONAL CREDITS ON THE DEVELOPMENT STRATEGIES AND COMPETITIVENESS OF COMPANIES.....	
Власюк С.А., Ясінський О.Р. АГРОСТРАХУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	96
Filipkovska L. FEATURES OF APPLYING METHODS OF DATA MINING IN ENTERPRISE ECONOMICS.....	100
Firman M.A. ANALYSIS OF THE RISK ENVIRONMENT OF OIL AND GAS EXTRACTION FIELDS.....	102
Павлова В.А. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ В РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ.....	105
Філіна С., Кужель О. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА...	107
SECTION: FOOD TECHNOLOGIES	
Белка А., Яценко Д., Рацук М. ОДЕРЖАННЯ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК З РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ....	110
SECTION: FINANCE AND BANKING	
Заруцька О.П., Вошак О.В. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ТРАНСФОРМАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ І ПОСЛУГ В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ КРАЇНИ.....	112
Dmytrenko Y., Oliinyk A. THE INFLUENCE OF GEOPOLITICAL FACTORS ON INTERNATIONAL CREDIT OPERATIONS.....	116

SECTION: HISTORY

Іванюк О., Романенко Д.
ОБРАЗ ЧЕРНІГІВЩИНИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТОЛІТТЯ У
ПОДОРОЖНІХ ЗАПИСКАХ АНГЛІЙСЬКИХ МАНДРІВНИКІВ..... 119

Humennyi S.
AN OVERVIEW OF SMUGGLING ACTIVITIES ON THE POLISH-
SOVIET BORDER IN THE 20S AND 30S OF THE XX CENTURY..... 125

**SECTION: INFORMATION TECHNOLOGY AND
CYBERSECURITY**

Bitkova T., Tarasov V.
ANALYSIS OF IT MARKET OF UKRAINE: CURRENT STATE AND
TRENDS..... 129

Єршова Н. М.
ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ НА ОСНОВІ ДИСПЕРСІЙНОГО АНАЛІЗУ
СТАТИСТИЧНИХ ДАНИХ..... 133

Самборська Д.В.
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ВИКОРИСТАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ..... 139

Samoilenko O.V.
ANALYSIS OF THE PROBLEMS OF USING VR-TECHNOLOGIES IN
TRAINING OPERATORS OF COMPLEX SYSTEMS..... 143

Ярош І., Полуніна Д.
АЛГОРИТМІЗАЦІЙНЕ ПІДГРУНТЯ ДЛЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ
ДОДАТКУ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ..... 146

Andrieiev Y., Nariezhnii O.
METHODS AND MEANS FOR BUILDING A SECURE A-GPS WEB
RESOURCE 153

Makhenko Y., Yatsenko O., Stelmashenko Y., Nekhaienko K.
DATABASE DESIGN VIA DJANGO FRAMEWORK..... 156

Zemlianskyi A. INTERACTION OF TRADITIONAL UKRAINIAN CULTURE AND MODERN IT TECHNOLOGIES: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES	159
Корабльова Д.О. ЗАСТОСУНОК ДЛЯ РОЗПІЗНАВАННЯ ВИДІВ ГРИБІВ НА ОСНОВІ МЕСЕНДЖЕРУ	162
SECTION: INTERNATIONAL RELATIONS	
Liulka H. THE ROLE AND IMPORTANCE OF IMPLEMENTING PROJECTS FUNDED BY INTERNATIONAL DONORS IN THE DEVELOPMENT OF THE POLTAVA CITY TERRITORIAL COMMUNITY.....	164
SECTION: JOURNALISM	
Briukhno O., Tonkonoh I. THE PRINCIPLES OF JOURNALISTIC ACTIVITY DURING A STATE OF WAR IN UKRAINE.....	169
SECTION: JURISPRUDENCE	
Горбонос Л. ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИХ САНКЦІЙ У СФЕРІ КАПІТАЛЬНОГО БУДІВНИЦТВА	172
Лук'янчиков Є.Д., Лук'янчиков Б.Є., Микитенко О.Б. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕТАПІВ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ЗА ЧИННИМ КПК УКРАЇНИ.....	175
Дерець В. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ.....	180
Шебаніц Д.М., Шебаніц В.Ф. ОСОБЛИВОСТІ РОЗІРВАННЯ ШЛЮБНИХ ВІДНОСИН В ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	184

Чубата М.В. ТРАКТУВАННЯ ТЕРМІНІВ «НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНЕ БУДІВНИЦТВО» ТА «ДЕРЖАВНЕ БУДІВНИЦТВО» ДОСЛІДНИКАМИ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917–1921 РОКІВ.....	187
Дідух Х.В. ТЕРОРИЗМ ХХІ СТОЛІТТЯ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ.....	191
Савченко А., Толмачова Т. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНИХ НОРМ ЄС В ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ – ЕЛЕМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ....	194
Завірюха А.С., Широкова-Мурараш О.Г. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ.....	197
Стеценко М.В. СПІВВІДНОШЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО ДОГОВОРУ ТА ІМПЕРАТИВНИХ НОРМ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	201
SECTION: MANAGEMENT	
Самусь Н.О., Аксентюк М.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МЕНЕДЖМЕНТІ.....	203
Пойта І.О., Мосійчук І.В., Калініченко О.О. УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС НА ШЛЯХУ ДО МОДЕРНІЗАЦІЇ: ГІБРИДНИЙ ФОРМАТ РОБОТИ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я СПІВРОБІТНИКІВ.....	206
Ященко М.В. МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ КЛІНІЧНИМИ ВИПРОБУВАННЯМИ В КОНТРАКТНИХ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ НА ЗАСАДАХ РЕГУЛЯТОРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ...	211
Дяченко М.І. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	213

SECTION: MARKETING

Корж М., Шкорин І., Краснощок В.
РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО МАРКЕТИНГУ В ГЛОБАЛЬНОМУ
ЕКОНОМІЧНОМУ ПРОСТОРИ..... 216

Саєнсує М.А., Тарасова К.І., Кочевой М.М., Личко Г.
АКТУАЛЬНІСТЬ ВИБОРУ ПОЛІТИКИ РОЗПОДІЛУ 219

SECTION: MEDICINE

Рузін Г.П., Василенко В.М., Вакуленко К.М.
ЧУЖОРІДНІ ТІЛА ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ДІЛЯНКИ ТА ШИЇ..... 222

Савельєва Н.М., Діасамідзе М.Е.
ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ЗДОРОВ'Я ТА СОЦІАЛЬНИЙ
СТАН ПАЦІЄНТІВ У СТОМАТОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ: АНАЛІЗ
ЯКОСТІ ЖИТТЯ ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ..... 227

Slobodian K.V.
THE ROLE OF PROSTAGLANDIN E2 IN THE EXCRETION OF
OSMOTICALLY CONCENTRATED URINE UNDER THE 3% OF
SODIUM CHLORIDE SOLUTION LOADING IN INTACT SEXUALLY
MATURE RATS..... 230

Потапов С.М., Горголь Н.І.
СТАН ЕКСТРАЦЕЛЮЛЯРНОГО МАТРИКСУ В ЕМБРІОНАЛЬНОМУ
РАКУ ЯСЧКА..... 233

Герасименко О.І., Вакуленко А.І.
СТАВЛЕННЯ ЛІКАРІВ-РЕНТГЕНОЛОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНИХ
ШКІДЛИВОСТЕЙ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАСОБАМИ
ПРОФІЛАКТИКИ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ..... 239

Велика А.Я., Горбатюк І.В., Каралаш К.С.
ЗМІНА ПОКАЗНИКІВ ІОНОРЕГУЛЮВАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ НИРОК
ЗА УМОВ ВОДНОГО ТА СОЛЬОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ ПРИ
СУЛЕМОВІЙ НЕФРОПАТІЇ..... 241

Воронцов М.Е., Дробішев О.С., Демочко Г.Л.
ЗВ'ЯЗОК МИСТЕЦТВА І МЕДИЦИНИ. ЛІКАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
ЯК МИСТЕЦТВО..... 243

246

Гошовська А.В., Домчук В.А. ПРЕГРАВІДАРНА ПІДГОТОВКА ТА ПРОФІЛАКТИКА ДІЇ АСОЦІЙОВАНОЇ ІНФЕКЦІЇ НА НЕВИНОШУВАННЯ ВАГІТНОСТІ...	
Гошовська А.В., Арійчук Д.І. ДОПЛЕРОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЯЦІЇ КРОВООБІГУ ПЛАЦЕНТАРНОГО КОМПЛЕКСУ У ЖІНОК З ПОРУШЕНИМ МІКРОБІОЦЕНОЗОМ ПІХВИ.....	251
Гошовська А.В., Соха Н.Я. ДАНІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ У ЖІНОК З ПЕРЕНОШЕНОЮ ВАГІТНІСТЮ.....	254
Гошовська А.В., Бабченко В.О. ВПЛИВ TORCH – ІНФЕКЦІЇ НА СТАН ПЛАЦЕНТАРНОГО КОМПЛЕКСУ У II ТА III ТРИМЕСТРІ ГЕСТАЦІЇ.....	259
Shundryk M., Tkachenko I., Marchenko I. IMPAIRMENT OF COGNITIVE FUNCTIONS AFTER TOOTH EXTRACTION.....	263
Masikevych Y., Popovetskyi G., Burdeniuk I., Masikevych A. SANITARY AND ENVIRONMENTAL CONDITION OF THE DNISTER RIVER WITHIN THE BOUNDARIES OF THE KHOTYNSKY NATIONAL NATURE PARK.....	267
Сас В.В. ПРОГНОЗУВАННЯ ТРИВАЛОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ.....	269
Дамчук А.Є., Корнєва К.Ю., Федорченко К.Б., Демочко Г. ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ МЕДИЧНОЇ СУБКУЛЬТУРИ: РІЗНИЦЯ МІЖ ЖІНОЧИМИ ТА ЧОЛОВІЧИМИ ПІДХОДАМИ ДО ПРАКТИКИ ЛІКАРЯ.....	272
SECTION: PHARMACEUTICS	
Паламар А.О., Перепелюк А.О., Скринчук О.Я. РЕІМБУРСАЦІЯ, ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....	274

SECTION: PEDAGOGY, PHILOLOGY AND LINGUISTICS

Lutsenko R.

ADAPTATION OF BRITISH NATIONALLY-BIASED LEXICON IN SOCIAL AND POLITICAL LIFE: THE CASE OF MULTIMODALITY... 277

Пальчикова О.О., Кобилінська А.С.

КУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ..... 278

Сидоров Д.Ю., Іманова Н.І., Дорошенко О.В., Пожар В.Й.

ЕТАПИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ ХАРКОВА ПІД ЧАС ВІЙНИ 282

Ваколя З.М., Палкуш О.В.

РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕАТРАЛЬНО-ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗДО (НА ПРИКЛАДІ ЗДО № 39 УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ «ЖУРАВЛИК»)..... 284

Liulka O.

USING THE TRAINING METHOD TO TEACH STUDENTS THE BASICS OF HEALTH..... 286

Solovei M., Solovei L.

USING LABSTER VIRTUAL LABORATORIES IN TERTIARY EDUCATION 291

Пономаренко Т.О., Рудніцька О.П.

СПІЛЬНА З ОДНОЛІТКАМИ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНО-ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ 5-ГО РОКУ ЖИТТЯ..... 293

Пономаренко Т.О., Глазова О.С.

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО НАЦІОНАЛЬНИХ І СІМЕЙНИХ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ..... 297

Литвин А.Ф., Великдан Ю.В.

РОЛЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТІ УКРАЇНИ..... 302

Кривонос М.П., Мінгальова Ю.І. ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ (VR) І ДОДАТКОВОЇ (AR) РЕАЛЬНОСТЕЙ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ.....	305
Ігнатенко О.В. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	310
Волкова І.В., Масло О.В., Кіпта М.С. НЮАНСИ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ІЗ ОНОМАСТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ У ПОЛЬСЬКІЙ МОВІ.....	314
Пустовойт Г.Л., Ярмола Т.І. РОЛЬ МОТИВАЦІЇ У САМООСВІТІ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ ВДОСКОНАЛЕННІ ЛІКАРЯ.....	316
Романчук С.М. ДЕЩО ПРО РОЛЬ МОТИВАЦІЇ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	318
Чуприненко М., Олексенко В.П. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НЕОЛЕКСЕМ У ТВОРАХ ОКСАНИ ЗАБУЖКО.....	321
Комісарова І.В., Комісаров Ю.О. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ АСИНХРОННОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	326
Покотило П.Г. ДУАЛЬНА ПАРА ЛІНГВІСТИЧНИХ ІКОН «РОБОТ МЕХАНІЗМ?» - «ЛЮДИНА» ЯК ЦІЛЕ Й ЧАСТИНИ ЦІЛОГО.....	330
Жадленко І.О. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ- ЛОГОПЕДА.....	332
Кривонос О.М., Галіцький А.В., Кривонос М.О. ПРОБЛЕМА ВИБОРУ МОВИ ПРОГРАМУВАННЯ В ЯКОСТІ ЗАСОБУ ВИВЧЕННЯ ООП.....	334

Сікора Я.Б. ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ ЯК ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ІТ-ФАХІВЦІВ.....	338
Корчук Т., Drachuk V., Dikal M. USING CLASSTIME AS AN EFFECTIVE INTERACTIVE LEARNING TOOL FOR STUDYING PHARMACOLOGY.....	341
Турченко V. USE OF INTERNET WEB-SITES IN TEACHING ENGINEERING STUDENTS A FOREIGN LANGUAGE.....	343
Дейнега Н. ВПРОВАДЖЕННЯ STEM ТЕХНОЛОГІЙ В ІНТЕГРОВАНОМУ НАВЧАННІ ХІМІЇ.....	346
Буханістий Д.С., Федосенко Л.І., Пінчук І.О. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТІВ LIFE ТА DEATH АМЕРИКАНСЬКОГО МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНОГО ФІЛЬМУ «КОКО».....	348
Літвіх А.В., Кондрук В.Ю. ЛЕКСИЧНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ ЯК ПРОЯВ ВЗАЄМОДІЇ ІСПАНСЬКОЇ ТА ІТАЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	354
Zarivna O.T., Khymai N.I. STUDYING ENGLISH WITH EXTRACURRICULAR LEARNING TECHNOLOGIES.....	359
Feshchuk A., Halatsyn K. THE EFFECT OF PROBLEM SOLVING METHOD ON STUDENTS ENGAGEMENT AT ENGLISH CLASSES.....	364
Anichkina O., Avdieieva O., Nikolaeva Y., Karabinska S. OPPORTUNITIES OF STEM EDUCATION FOR FORMING THE COMPETENCES OF STUDENTS IN CHEMISTRY.....	366
Левицька А.І., Ходанович Е.М. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ ТА АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	370
Butko O. THE PRAGMATICS AND THE DISCOURSE INTERCONNECTION.....	372

Решетняк Я.В. ВІДТВОРЕННЯ ЧОЛОВІЧОГО МОВЛЕННЯ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ.....	374
Khaider Y.M. INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN EDUCATION SYSTEM.....	377
Лук'янець Г.Г. СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ.....	379
Гірняк С.П., Мусяк Н.П. ЕЛЕКТРОННІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	382
Яворська О.В., Раба Б.Б. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ КАЛІГРАФІЧНИХ ХВИЛИНОК НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В 2–4 КЛАСАХ.....	386
Луців С.І., Антонів О.І. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕТИКЕТНОЇ ФРАЗЕОЛОГІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	389
Луців С.І., Журавчик С.М. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ІЗ ВИВЧЕННЯ «ДІЄСЛОВА».....	392
Луців С.І., Хурхач С.М. ВИВЧЕННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.....	395
Луців С.І., Щерба В.С. ЛІНГВІСТИЧНЕ ЯВИЩЕ АНТОНІМІЇ.....	397
Savenko I. PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCES OF FUTURE TEACHERS OF LABOR EDUCATION AND TECHNOLOGY.....	400

SECTION: PHILOSOPHY

- Попов В. Ю., Попова О. В.**
«ŚWIATOPOGLĄD» VS «POGLĄD NA ŚWIAT»?..... 405

SECTION: PHYSICAL CULTURE AND SPORTS

- Шафранський І.В., Шимечко А.Я.**
ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ВИХОВАННЯ
ДОПРИЗОВНОЇ МОЛОДІ..... 411

- Бричук М.С., Дєдх М.О., Клімчук В.В.**
ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ ФАКТОРІВ НА СПОРТСМЕНІВ, ЯКІ
СПЕЦІАЛІЗУЮТЬСЯ В ТАНЦЯХ НА ВІЗКАХ..... 413

- Пангелова Н.Є., Кравченко Т.П., Пангелов Б.П., Рубан В.Ю.**
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАНЯТЬ
ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ ВИХОВНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ З
ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ..... 417

- Мірошніченко В.М.**
МОДЕЛІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ЖІНОК ПЕРШОГО
ПЕРІОДУ ЗРІЛОГО ВІКУ РІЗНИХ СОМАТОТИПІВ..... 420

SECTION: PSYCHOLOGY

- Єзерська Н.В.**
ОСНОВНІ ДЕСКРИПТОРИ СУБ'ЄКТИВНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ
ОБДАРОВАНИХ ПІДЛІТКІВ..... 424

- Volchenko L.P., Harkavets S.O.**
SOCIAL-PSYCHOLOGICAL RISKS INTERNALLY DISPLACED
PERSONS IN UKRAINE..... 430

- Яковицька Л.С.**
САМОРЕГУЛЯЦІЯ ЯК ЧИННИК ПЕРЕТВОРЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В
ПРОЦЕСІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ..... 433

- Adamanov R., Mezhenko O.**
ENHANCING AVIATION SAFETY THROUGH THE INTEGRATION
OF TEMPORAL REGULATION AND EMERGENCY DECISION-
MAKING SKILLS FOR PILOTS..... 435

SECTION: PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

Резнік Н.П., Котляров В.О.
ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КОМПАНІЇ..... 438

SECTION: TECHNICAL SCIENCES

Voloshyn M.M.
ENERGY EFFICIENT WATER SUPPLY OF IRRIGATION PUMPING STATIONS 442

Землянський А.В., Антонова Є.М.
ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ АВІАДИСПЕТЧЕРА ПРИ КООРДИНАЦІЇ ОПЕРАЦІЙ ПРИ ОДНОЧАСНОМУ ВИКОРИСТАННІ ЗЛІТНО-ПОСАДКОВИХ СМУГ..... 444

Землянський А.В., Згерський Н.І.
АЛГОРИТМ ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ СУПУТНОГО СЛІДУ ДЛЯ ДИСПЕТЧЕРСЬКИХ ТРЕНАЖЕРІВ..... 448

Землянський А.В., Кревський П.А.
АНАЛІЗ СПРОЩЕНОГО ІНТЕРФЕЙСУ ВВЕДЕННЯ КОМАНД У МОДЕЛЮЮЧОМУ КОМПЛЕКСІ РОБОТИ АВІАДИСПЕТЧЕРА..... 451

Литвиненко В.М.
ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИГОТОВЛЕННЯ КРЕМНІЄВОГО ВАРИКАПА..... 454

Шевченко В.В., Порох О.С.
РОЗВИТОК ТУРБОГЕНЕРАТОРОБУДУВАННЯ У ВІДПОВІДНОСТІ З РОЗВИТКОМ СУЧАСНОЇ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ..... 458

Xiang Zhang, Borysevych V.
FORMING ANALYSIS OF COMPLEX SHAPE AIRCRAFT LOAD-BEARING BRACKET BASED ON DEFORM-3D..... 464

Vyhovskyi H., Plysak M.
ADVANTAGES OF USING SPIRAL-STEP FACE MILL WITH OBLIQUE AND VERTEXLESS CUTTING INSERTS..... 467

Ким Ен Дар
АЛЬТЕРНАТИВНИЙ ПОДХОД К ДИАГНОСТИКЕ ОПН..... 470

SECTION: VETERINARY MEDICINE

Logvinova V.V., Vusikhis T.O.

PATHOMORPHOLOGICAL CHANGES IN DOG MAMMARY GLAND
ADENOCARCINOMA.....

475

Попова І.М., Тодорова У.О., Сідашова С.О.

БІОТЕХНОЛОГІЯ «ЕМБРІОДОНАЦІЯ+ЕМБРІОТРАНСФЕР» ЯК
МОДЕЛЬ ВИРІШЕННЯ ПРИСКОРЕНОГО ВІДТВОРЕННЯ
ПЛЕМІННОГО ПОГОЛІВ'Я ВРХ В УКРАЇНІ ЗА ПІСЛЯВОЄННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ АГРОСЕКТОРУ.....

477

But many educators lack knowledge and proficiency with innovative technology. The gap in the technology skill prevents effective digital learning teaching. Optimization and improvement of the opportunities of digital learning in general and usage of Labster project in particular require new skills of educators. Every educator should have the access to training and professional development either online or face-to-face workshops. They need to be trained to increase student learning.

To sum up such digital tools as Labster virtual laboratories have a great educational potential for teaching learning process. It is advisable to apply it into Ukrainian practice of tertiary education more widely.

Reference:

1. Collier, D., Burkholder, K., & Branum, T. (2013). Digital learning: Meeting the challenges and embracing the opportunities for teachers. URL: <https://eric.ed.gov/?id=ED544368>. (дата звернення: 12.10.2023).
2. Kanwal, S. (2021). Using Virtual Simulations in Online Laboratory Instruction and Active Learning Exercises as a Response to Instructional Challenges during COVID-19. URL: <https://journals.asm.org/doi/10.1128/jmbe.v22i1.2503> (дата звернення: 12.10.2023).
3. Triperi, M. (2022). Microbiology laboratory simulations: From a last-minute resource during the Covid-19 pandemic to a valuable learning tool to retain. A semester microbiology laboratory curriculum that uses Labster as prelaboratory activity. URL: <https://journals.asm.org/doi/10.1128/jmbe.00269-21>. (дата звернення: 12.10.2023).

СПЛЬНА З ОДНОЛІТКАМИ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНО-ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ 5-ГО РОКУ ЖИТТЯ

Пономаренко Тетяна Олександрівна

Київський університет імені Бориса Грінченка
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри дошкільної освіти
t.ponomarenko@kubg.edu.ua

Рудницька Олена Петрівна

Київський університет імені Бориса Грінченка
магістрант кафедри Дошкільної освіти
oprudnitska.fpo22@kubg.edu.ua

Дитячий вік є важливим періодом у розвитку кожної особистості. Для дітей п'ятого року характерна особлива активність і цікавість у пізнанні навколишнього світу. Це період, коли вони активно вивчають різні аспекти

життя і намагаються зрозуміти своє місце в довкіллі. В дітей актуалізується бажання розглядати, досліджувати і спілкуватися з однолітками. У цьому контексті спільна діяльність з однолітками є важливим засобом формування предметно-практичної діяльності дітей.

Метою цієї роботи є виділення чинників, котрі сприяють підвищенню ефективності спільної діяльності дітей п'ятого року життя з метою формування та вдосконалення в них предметно-практичної діяльності, певних практичних умінь та навичок.

Розвиток особистості дитини – це процес, який відбувається на кожному етапі життя. Але варто зазначити, що дошкільне дитинство, а саме п'ятий рік життя, є дуже важливим. Діти цього віку перебувають на переході від передшкільного до шкільного віку. Це час, коли вони активно адаптуються до соціального середовища, у них інтенсивно розвиваються когнітивні та соціальні навички, динамічно формується особистість. У цей період діти активно розвиваються фізично, когнітивно та соціально, їхній розвиток значно посилюється завдяки участі в різних доцільно організованих видах діяльності та взаємодії з навколишнім світом. Одним із ключових напрямків розвитку дітей 5-го року життя є формування предметно-практичної діяльності [1; 2].

Предметно-практична діяльність – це спосіб сприйняття та взаємодії з навколишнім світом через дію з будь-яким предметом, об'єктом або знаряддям. Вона включає в себе діяльність, спрямовану на досягнення конкретних цілей або виконання завдань. Протягом п'ятого року життя у дітей формуються навички практичної діяльності, яка є основою для подальшого розвитку. Предметно-практична діяльність дітей передбачає взаємодію з предметами та об'єктами, що їх оточують, пізнання їхніх властивостей і можливостей та використання їх у певних цілях. Діти залишаються активними учасниками цього процесу, обираючи засоби і методи для досягнення своїх цілей.

Розвиток предметно-практичної діяльності є складним завданням для дітей у процесі підготовки до школи. Існує необхідність допомагати дітям краще розуміти і використовувати навколишні предмети, вирішувати повсякденні завдання і проблеми, розвивати критичне мислення і творчі здібності. Однак варто зазначити, що розвиток предметно-практичних дій в спільній з однолітками діяльності не є самоціллю. Ця діяльність також сприяє розвитку багатьох інших важливих навичок, таких як соціальні навички, спілкування, співпраця та взаєморозуміння у взаємодії з однолітками. Крім того, означений процес покликаний впливати на розвиток у дітей впевненості у своїх здібностях і мотивувати їх до вдосконалення.

Встановлено [1], що важливою складовою формування предметно-практичної діяльності виступає спільна діяльність з однолітками, котра відіграє важливу роль, допомагаючи дітям осмислювати світ і здобувати нові знання та навички. Спільна діяльність з однолітками дає дітям можливість не тільки спостерігати за іншими дітьми, а й самим намагатися впливати на довкілля.

Ми вважаємо, що формування предметно-практичної діяльності, як і будь-який цілеспрямований процес, потребує раціональної організації та підтримки

його ефективності. Але оскільки ключовою складовою цього процесу є спільна з однолітками діяльність, то саме оптимальна організація останньої виступає механізмом впливу на ефективність всього процесу загалом, та безпосередньо впливає на ступінь сформованості у дітей необхідних предметно-практичних навичок. Таким чином, важливо розглянути різні види спільної діяльності: взаємодія в групах, співпраця з однолітками; ігри та спільні проєкти [1; 2; 3].

Діяльність в групах та спільні проєкти дозволяють дітям взаємодіяти, щоб вибрати тему, визначити ролі, скласти плани та обговорити стратегії виконання завдання. Це допомагає їм вдосконалювати співпрацю, вивчати різні точки зору та досягати компромісів. Допомагаючи одне одному та обмінюючись досвідом, діти набувають досвіду комунікації та розуміння потреб та інтересів інших дітей [3]. Також варто відзначити, що спільна діяльність з однолітками створює можливості для взаємної підтримки. Діти можуть засвоювати досвід інших, ділитися своїми знаннями та навичками. Це допомагає розвивати їхню здатність співпрацювати та взаємодіяти з іншими, а також розуміти різні підходи до викликів і завдань реальності.

Гра, як один із видів спільної діяльності, є важливою частиною соціальної активності дітей. Під час гри у процесі використання різних предметів, іграшок, у взаємодії з однолітками в дітей розвиваються певні здібності та навички. Гра сприяє розвитку уяви, творчості, логічного мислення та фізичного розвитку. Вона допомагає дітям зрозуміти особливості певних предметів, об'єктів та усвідомити те, як їх можна використовувати для досягнення певних цілей. Під час гри діти можуть дізнаватися про властивості різних іграшок, експериментувати, висувати гіпотези та перевіряти їх. Наприклад, створюючи певні конструкції в процесі творчої діяльності, діти починають розуміти, як різні частини поєднуються між собою, утворюючи структуру. Це розвиває навички планування, візуалізації та розрахунків. Ігри також сприяють розвитку соціальних навичок, таких як співпраця, спілкування та вирішення конфліктів. Під час гри діти навчаються дотримуватися правил і домовленостей та розуміти, що інші діти також мають свої потреби і думки. Вихователі закладів дошкільної освіти відіграють важливу роль у сприянні спільної діяльності дітей, створюючи умови для ігор, експериментів та спільних проєктів [4].

У межах проблеми застосування спільної з однолітками діяльності як засобу формування предметно-практичної діяльності дітей 5-го року життя важливою є саме роль сім'ї [3]. Батьки, родина повинні сприяти розв'язанню практичних завдань, що постають саме перед дитиною п'ятого року життя. Батькам необхідно підтримувати інтерес своїх дітей до різних тем і галузей знань, розширюючи можливості для експериментів і досліджень вдома.

Рольові ігри, прогулянки, спостереження, організовані батьками, сприяють формуванню різних компетентностей дітей дошкільного віку, зокрема предметно-практичної, технологічної компетентності як здатності дитини реалізовувати творчі задуми з перетворення об'єктів довкілля з використанням різних матеріалів, що спираються на обізнаність із засобами та предметно-практичними діями, з допомогою дорослого чи самостійно у

процесі виконання конструктивних, технічно-творчих завдань, завдань з моделювання. Результатом сформованої предметно-практичної, технологічної компетентностей є творче самовираження дітей через сформовані предметно-практичні та технологічні дії в самостійній і спільній з однолітками діяльності [3].

Педагогічна підтримка відіграє ключову роль у формуванні предметно-практичної діяльності дітей 5-го року життя. Дорослим необхідно необхідно створювати структуроване середовище, яке зумовлює розвиток практичної діяльності дітей. Для підтримки інтересів дітей, стимулювання їхньої творчості та розвитку навичок експериментування й дослідження необхідно використовувати низку педагогічних методів та прийомів.

Отже, у межах нашого дослідження виділено певні чинники, що сприяють підвищенню ефективності спільної діяльності дітей п'ятого року життя як засобу формування в них погляду утворення та розвитку у них предметно-практичної діяльності, певних практичних навичок.

При цьому слід виділити освітню підтримку, педагогічний супровід педагогів, звернути увагу на позитивну в роль у вирішенні досліджуваної проблеми закладів дошкільної освіти, центрів розвитку дітей раннього й дошкільного віку; соціальне середовище, в ролі якого для дітей п'ятого року життя є сім'я; взаємодію з однолітками у різних видах діяльності діяльності, що зумовлює розвиток пізнавальних процесів, емоцій, певних умінь, навичок, та допомагає дітям відчувати себе успішними та бути самостійними.

Список використаної літератури:

1. Дошкільна та початкова освіта в сучасному педагогічному просторі: [монографія] / за заг. ред. О. В. Лобової, С. М. Кондратюк. – СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2020. – 352 с. URL: <https://doi.org/10.24139/978-966-698-286-8/2020> (дата звернення: 1.11.2023)
2. Pisotska, L. (2023). Особливості формування організованості дітей 5–6 років засобами предметно-практичної діяльності. Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя), (1), 14-21. URL: <https://doi.org/10.31654/2663-4902-2023-PP-1-14-21> (дата звернення: 1.11.2023)
3. Державний стандарт дошкільної освіти (нова редакція 2021) URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovooho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 20.10.2023)
4. Narashenko L., Litichenko O. «Художня праця як засіб формування предметно-практичної компетентності у дітей дошкільного віку», OD, с. 110–120, 2019. URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/639> (дата звернення: 1.11.2023)